

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu:

Neuromotoryka

Kod przedmiotu WNoZ_NB_2_O_3_s

Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot/moduł Zakład Neurobiologii

Osoba odpowiedzialna za kartę – koordynator przedmiotu

prof. dr hab. Jan Celichowski, celichowski@awf.poznan.pl

Osoby prowadzące przedmiot

1. prof. dr hab. Jan Celichowski, celichowski@awf.poznan.pl

2. prof. dr hab. Piotr Krutki, krutki@awf.poznan.pl

3. dr hab. prof. AWF Włodzimierz Mrówczyński

4. dr Katarzyna Kryściak, krysciak@awf.poznan.pl

Data opracowania: 2022-09-01

1. Podstawowe informacje

Forma studiów	studia stacjonarne			
Stopień studiów	studia drugiego stopnia			
Profil	ogólnoakademicki			
Specjalność	-			
Rok studiów/semestr	rok 1, semestr 2			
Status przedmiotu	obowiązkowy			
Język przedmiotu	język polski			
Forma zajęć	wykład	ćwiczenia	seminaria	inne
Wymiar zajęć	15	45		
Liczba punktów ECTS	5			

2. Cele przedmiotu

C01	zdobycie przez studenta wiedzy umożliwiającej opisanie mechanizmów sterowania ruchami w oparciu o czynność układów nerwowego i mięśniowego
C02	zdobycie przez studenta wiedzy o znaczeniu układu nerwowego w regulacji skurczu mięśni szkieletowych
C03	oppanowanie przez studiującego umiejętności opisu podstawowych metod badawczych i diagnostycznych układu nerwowo-mięśniowego i ich praktycznego wykorzystania
C04	zdobycie kompetencji związanych z samodzielnym poszukiwaniem źródeł wiedzy naukowej i zdolnością do krytycznej oceny informacji naukowych z zakresu mechanizmów sterowania ruchami człowieka

3. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:

- a) podstawowa wiedza z zakresu neurofizjologii

4. Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych:

Symbol	Efekty uczenia się dla przedmiotu Po zrealizowaniu przedmiotu student:	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku studiów	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia uczenia się PRK
EK1	Dysponuje szeroką wiedzą w zakresie mechanizmów sterowania ruchami w oparciu o czynność układów nerwowego i mięśniowego	NB_W04, NB_W05, NB_W06	P7S_WG
EK2	Rozumie i potrafi opisać znaczeniu układu nerwowego w regulacji skurczu mięśni szkieletowych	NB_W01, NB_W04	P7S_WG
EK3	Potrafi opisać podstawowe metody badania układu nerwowo-mięśniowego i zna ich praktyczne wykorzystanie	NB_W10	P7S_WG
EK4	Potrafi samodzielnie poszukiwać źródeł wiedzy naukowej i jest gotów do krytycznej oceny informacji naukowych z zakresu mechanizmów sterowania ruchami człowieka	NB_U03, NB_K01, NB_K07	P7S_UW P7S_KK

5. Treści programowe

WYKŁADY		
Lp.	Tematyka zajęć Opis szczegółowych bloków tematycznych	Liczba godzin
W1	Unerwienie motoryczne mięśni szkieletowych, motoneurony, synapsy nerwowo-mięśniowe, jednostki ruchowe podstawowe typy włókien mięśniowych i jednostek ruchowych.	3
W2	Mechanizmy sterowania siłą skurczów dowolnych: rekrutacja jednostek ruchowych i zmiana częstotliwości wyładowań motoneuronów, związki pomiędzy cechami motoneuronów i unerwianych przez nie włókien mięśniowych. Zjawisko drżenia fizjologicznego. Zjawisko zmęczenia na poziomie włókien mięśniowych i w ośrodkowym układzie nerwowym.	3
W3	Proprioreceptory - podział, znaczenie receptorów czucia głębokiego w kontroli położenia poszczególnych części ciała w przestrzeni.	3
W4	Struktura łuku odruchowego. Odruch miotatyczny. Odwrócony odruch na rozciąganie. Odruch zginania. Rola odruchów w koordynacji czynności mięśni i kończyn. Lokomocja. Programowanie ruchów dowolnych.	3
W5	Procesy sterowania ruchami w ośrodkowym układzie nerwowym: najważniejsze ośrodki nadrdzeniowe i ich rola w procesie tworzenia idei oraz programu ruchu, realizacja ruchów dowolnych.	3
	Razem	15
ĆWICZENIA		
Lp.	Tematyka zajęć Opis szczegółowych bloków tematycznych	Liczba godzin
ĆW1	Morfologia i unerwienie mięśni szkieletowych. Typy włókien mięśniowych. Przedziały mięśniowe.	6
CW2	Metody badania jednostek ruchowych. Czynnościowa izolacja jednostek ruchowych.	3
ĆW3	Metody identyfikacji typów jednostek ruchowych. Analiza cech skurczu jednostek ruchowych. Wyznaczanie wskaźnika zmęczenia.	6
ĆW4	Wykreślanie zależności siły skurczu od częstotliwości pobudzenia.	6
ĆW5	Podstawy elektromiografii. Rejestracja elektromiogramu przy różnym poziomie siły skurczu. Obserwacja drżenia fizjologicznego.	6
ĆW6	Budowa i czynność proprioreceptorów. Wyznaczanie pola recepcyjnego i progu pobudliwości receptorów. Badanie odruchów rdzeniowych. Badanie czynności narządu równowagi.	6

ĆW7	Lokomocja. Rdzeniowy generator wzorca lokomocji. Metody analizy lokomocji u zwierząt i człowieka.	6
ĆW8	Lokalizacja i znaczenie czynnościowe wybranych ośrodków neuronalnych w realizacji ruchów dowolnych.	6
	Razem	45

6. Metody dydaktyczne

M1	prezentacje multimedialne
M2	demonstracje elektrofizjologiczne przy użyciu programów komputerowych
M3	makroskopowe oraz mikroskopowe obserwacje preparatów tkanki nerwowej
M4	przeprowadzanie pomiarów z udziałem studentów

7. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim, w tym:	
Godziny wynikające z planu studiów	60
Egzaminy i zaliczenia w sesji	5
Godziny bez udziału nauczyciela wynikające z nakładu pracy studenta, w tym:	
Przygotowanie się do zajęć	30
Przygotowanie np. raportu, prezentacji, dyskusji	15
Przygotowanie do egzaminu	30
Sumaryczna liczba godzin dla przedmiotu wynikająca z całego nakładu pracy studenta	140
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	5

8. Metody oceny

a. Ocena formująca

F1	kolokwia pisemne sprawdzające stopień przyswojenia wiedzy
F2	ocena przygotowanych referatów i prezentacji
F3	obecność i aktywność studentów podczas zajęć

b. Ocena podsumowująca

P1	egzamin ustny

c. Warunki zaliczenia przedmiotu

zaliczenie ćwiczeń na podstawie obecności, aktywności, przygotowanych prezentacji i kolokwiów egzamin z przedmiotu obejmujący wiedzę z wykładów, ćwiczeń oraz zalecanej literatury

9. Kryteria oceny

Efekt uczenia się EK1	
na ocenę 2	Student nie dysponuje wiedzą w zakresie mechanizmów sterowania ruchami w oparciu o czynność układów nerwowego i mięśniowego
na ocenę 3	Student ma niewielką wiedzę w zakresie mechanizmów sterowania ruchami w oparciu o czynność układów nerwowego i mięśniowego
na ocenę 4	Student ma dobrze ugruntowaną wiedzę dotyczącą mechanizmów sterowania ruchami w oparciu o czynność układów nerwowego i mięśniowego
na ocenę 5	Student swobodnie dysponuje szeroką wiedzą w zakresie mechanizmów sterowania ruchami w oparciu o czynność układów nerwowego i mięśniowego
Efekt uczenia się EK2	
na ocenę 2	Student nie rozumie i nie potrafi opisać znaczenia układu nerwowego w regulacji skurczu mięśni szkieletowych

na ocenę 3	Student rozumie, ale w niewielkim stopniu potrafi opisać znaczenia układu nerwowego w regulacji skurczu mięśni szkieletowych
na ocenę 4	Student rozumie i ma dobrze ugruntowaną wiedzę dotyczącą znaczenia układu nerwowego w regulacji skurczu mięśni szkieletowych
na ocenę 5	Student doskonale rozumie i swobodnie dysponuje szeroką wiedzą w zakresie znaczenia układu nerwowego w regulacji skurczu mięśni szkieletowych
Efekt uczenia się EK3	
na ocenę 2	Student nie potrafi opisać podstawowych metod badania układu nerwowo-mięśniowego i nie zna ich praktyczne wykorzystania
na ocenę 3	Student potrafi na poziomie podstawowym opisać metody badania układu nerwowo-mięśniowego i w ograniczonym zakresie zna ich praktyczne wykorzystanie
na ocenę 4	Student dobrze potrafi opisać podstawowe metody badania układu nerwowo-mięśniowego i nie zna praktyczne wykorzystanie większości z nich
na ocenę 5	Student bardzo dobrze potrafi opisać podstawowe metody badania układu nerwowo-mięśniowego i doskonale zna ich praktyczne wykorzystanie
Efekt uczenia się EK4	
na ocenę 2	Student nie potrafi samodzielnie poszukiwać źródeł wiedzy naukowej i nie jest gotów krytycznie ocenić dostępnych informacji naukowych z zakresu mechanizmów sterowania ruchami człowieka
na ocenę 3	Student potrafi samodzielnie wyszukiwać źródła wiedzy naukowej, ale nie jest gotów krytycznie ocenić dostępnych informacji naukowych z zakresu mechanizmów sterowania ruchami człowieka
na ocenę 4	Student potrafi samodzielnie wyszukiwać źródła wiedzy naukowej i jest gotów krytycznie ocenić niektóre z dostępnych informacji naukowych z zakresu mechanizmów sterowania ruchami człowieka
na ocenę 5	Student bardzo dobrze wyszukuje i korzysta ze źródeł wiedzy naukowej oraz jest gotów krytycznie ocenić większość dostępnych informacji naukowych z zakresu mechanizmów sterowania ruchami człowieka

10. Macierz realizacji przedmiotu

Efekty uczenia się dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych	Cele przedmiotu	Treści programowe	Metody dydaktyczne	Sposoby oceny
EK1	NB_W04, NB_W05, NB_W06	C01	W1-W5, ĆW1, ĆW6-8	M1-M4	F1-F3, P1
EK2	NB_W01, NB_W04	C02	W1-W5, ĆW3-5	M1-M4	F1-F3, P1
EK3	NB_W10	C03	W2, ĆW2, ĆW5	M1-M4	F1-F3, P1
EK4	NB_U03, NB_K01, NB_K07	C04	W1-W5, ĆW1-8	M1-M4	F1-F3, P1

11. Wykaz literatury

a. Literatura podstawowa

Lp.	
1	J. Górski. „Fizjologia człowieka” Wydawnictwo Lekarskie PZWL Warszawa 2010, wyd.1
2	J. Górski „Fizjologiczne podstawy wysiłku fizycznego”. Wydanie 2. PZWL, Warszawa, 2022
3	K. Grottel, J. Celichowski „Organizacja mięśnia i sterowanie ruchem. Cz. I. Organizacja mięśnia”, AWF Poznań, 2000
4	A. Bochenek, M. Reicher „Anatomia człowieka. t. IV - Układ nerwowy ośrodkowy”, PZWL Warszawa, 1989
5	J. Celichowski, P. Krutki. Motor Units and Muscle Receptors. In: Muscle and Exercise Physiology, J.A. Zoladz (ed.), Academic Press, 2019

b. Literatura uzupełniająca

Lp.	
1	Kandel ER, Schwartz JH, Jessell TM. Principles of Neural Science, 5th ed. McGraw-Hill, New York. 2012
2	Pfaff Donald W. Neuroscience in the 21st Century. From basic to Clinical. Springer New York Heidelberg Dordrecht London. 2013
3	W.F. Ganong „Podstawy fizjologii lekarskiej”. PZWL 2007
4	W.Z. Traczyk „Diagnostyka czynnościowa człowieka. Fizjologia stosowana”, PZWL Warszawa, 1999
5	J. Celichowski, P. Krutki. Plastyczność układu nerwowo-mięśniowego – adaptacja do zmienionego poziomu aktywności ruchowej. KOSMOS, 2020, 69(4), 607–621
6	H. Drzymała-Celichowska, J. Celichowski. Czy cechy skurczu mięśni szkieletowych są zależne od płci? KOSMOS, 2020, 69(4), 663–672